

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder	Zaak nr.	1598754
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2024-73
Portefeuillehouder	B. Heller	Datum	14 november 2024
Informatie bij	Marjolein van Dongen	Tel. nr.	(035) 629 2883

Onderwerp

Terugdraaien tarief ophalen grof huishoudelijk afval (en beantwoording art.41 vragen HvH 9 oktober 2024)

Kernboodschap

Het college heeft op 12 november 2024 het standpunt ingenomen om het op 1 april 2024 ingevoerde tarief voor het ophalen van grof huishoudelijk afval terug te willen draaien en dit bestuurlijk standpunt in te nemen in het Algemeen Bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek. Daarmee hebben wij de wens terug te keren naar de situatie van voor 1 april, waarbij de GAD het grof huishoudelijk afval weer komt ophalen op afspraak, zonder daarvoor een tarief te rekenen.

Wij spelen met dit standpunt in op het duidelijk waarneembare probleem in de openbare ruimte van Hilversum, waar het aantal grof huishoudelijk afval dumpingen de laatste maanden drastisch is toegenomen. Dit geldt ook voor de regiogemeenten, waar dit tarief ook is ingevoerd.

In de raadsinformatiebrief over dit voorstel worden ook de artikel 41 vragen van Hart voor Hilversum afgedaan, die op 9 oktober j.l. zijn gesteld en relateren aan dit onderwerp. Eerder zijn door de fractie van het CDA tijdens het vragenuur op 3 juli 2024 vragen gesteld over het ingevoerde tarief op het ophalen van grof huishoudelijk afval (deels beantwoord via de Dagmail van de Griffie van 19 juli 2024: afdoening T24-90).

Aanleiding

Sinds 1 april 2024 rekent de GAD een tarief van €22,50 voor het ophalen van grof huishoudelijk afval op afspraak. Voorheen werd deze ophaalservice kosteloos aangeboden. De introductie van dit tarief was financieel gemotiveerd en maakt deel uit van een beoogde structurele bezuiniging van €300.000 voor de GAD, zoals overeengekomen door de gemeenten binnen de regio Gooi en Vechtstreek.

Situatie in de praktijk vanaf 1 april

Sinds de invoering van het nieuwe tarief is het aantal dumpingen van afval in de openbare ruimte sterk toegenomen. In de afgelopen zes maanden zijn er ongeveer 500 meldingen van dumpingen in de openbare ruimte extra bij ons binnengekomen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar (332 in 2023 versus 855 in 2024). Dit is niet per se een toename van 500 unieke meldingen – een melding kan ook over een dumping gaan waarover al een melding is gedaan – maar de aantallen zijn van

dusdanige proporties dat de conclusie alleen kan zijn dat het probleem substantieel is vergroot. Andere gemeenten in onze regio schetsen een vergelijkbaar beeld.

Navraag bij de GAD leert dat in de afgelopen zes maanden het aantal afspraken om afval op te halen met ongeveer 75% is gedaald (van rond de 1200 naar rond de 300 afspraken per maand in Hilversum). Het aantal bezoekers aan de scheidingsstations is toegenomen met ongeveer 7% in dezelfde periode (van per maand gemiddeld 19.052 in 2023 naar gemiddeld 20.357 in 2024 in Hilversum). Wij trekken hieruit de conclusie dat het tarief weliswaar een positieve bijdrage levert aan het aantal mensen dat haar afval zelf wegbrengt, maar dat dit niet in verhouding staat ten opzichte van het aantal mensen dat in plaats van kiest voor een afspraak voor ophalen of zelf wegbrengen, kiest om het afval te dumpen.

Financieel gezien is de nieuwe situatie voor ons ook ongunstig. Becijferd is dat de structurele bezuiniging van €300.000 ongeveer op 1/3^e op Hilversum is om te slaan vanwege de gehanteerde verdeelsleutel (o.b.v. inwoneraantallen). Echter, wanneer we de kosten berekenen om de dumpingen zelf te laten opruimen (ongeveer €100.000 per jaar, gebaseerd op de kosten van een de aannemer plus storkosten), plus de ambtelijke kosten voor de coördinatie van meldingen (ongeveer €100.000, gebaseerd op 1 fte uur tegen het uurtarief van schaal 9), zien we dat we sinds 1 april 2024 structureel ongeveer €200.000 uitgeven volgens de huidige werkwijze.

De GAD rapporteert eveneens dat een deel van de geraamde opbrengsten uit het tarief wordt opgeslokt door niet-begrote handavingskosten. Hoewel de exacte cijfers de komende maanden zullen worden verduidelijkt, kan op basis van de huidige gegevens worden geconcludeerd dat de gemeente Hilversum in de huidige situatie aanzienlijk meer kosten maakt dan vóór april 2024. Een terugkeer naar de afspraken met de GAD van vóór 2024 zou resulteren in een financieel significant voordeliger situatie.

Tenslotte is de huidige werkwijze van dumpingen verwijderen naast duurder ook langzamer, vanwege het heen en weer gaan van meldingen tussen gemeente en GAD alvorens een aannemer tot verwijderen overgaat.

Consequenties

Gegeven het bovenstaande hebben wij het standpunt ingenomen de tariefstellingsmaatregel te willen terugdraaien. We willen toe naar een situatie waar de GAD het grof huishoudelijk afval weer komt ophalen op afspraak zonder daarvoor een tarief te rekenen. Het besef bestaat dat we hier enige milieuwinst – want: meer mensen die op afspraak hun afval wegbrengen is milieutechnisch positief – mee teniet doen. Bovendien ervaren wij het als zeer teleurstellend om toe te moeten geven aan het ongewenste gedrag van een kleine groep Hilversummers. Het negatieve effect op de milieuwinst en het toegeven aan het ongewenste gedrag wegen echter niet op tegen het zeer in het oog springende maatschappelijk probleem van de dumpingen en de toename in kosten om dit als gemeente op te ruimen.

Over de bekostiging van de gewenste nieuwe situatie (lees: voor 1 april) en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties verzoeken we het Algemeen Bestuur van de Regio het gesprek aan te gaan met de GAD.

Bij een terugkeer naar de situatie van vóór 1 april zijn de huidige tarieven niet meer kostendekkend. Uiteraard leidt bij het voortduren van de huidige situatie dit tot een significant groter dekkingstekort. De financiële effecten worden verwerkt in de jaarrekening 2024 en worden meegenomen in de Voorjaarsnota 2025. Vooralsnog heeft dit voorstel geen invloed op de afvaltarieven voor inwoners. De tarieven voor woonlasten (afval, riool en OZB) worden in hun totaliteit beoordeeld in de begroting en meerjarenraming, met de eerstvolgende evaluatie bij de begroting van 2026.

Vervolgtraject

Het bestuurlijk standpunt zullen wij kenbaar maken binnen het AB van de regio, ten einde dat het gremium is waar wordt besloten over het aanpassen van de opdracht aan de GAD. Doelstelling is om deze wijziging zo snel mogelijk door de GAD in de praktijk te laten brengen.

Artikel 41 vragen Hart voor Hilversum opruimdag, van 9 oktober 2024

Aangezien de artikel 41 vragen van Hart voor Hilversum raken aan dit onderwerp, beantwoorden wij deze ook in deze brief. Zie de cursieve tekst hieronder.

Vraag 1. Bent u bekend met het initiatief van de opruimdag in Maastricht?

Antwoord: Nee daar waren wij niet mee bekend. Wij danken u voor het ons erop attent maken.

Vraag 2. Bent u bereid om samen met het GAD te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om een "opruimdag" in Hilversum te organiseren, waarbij de mogelijkheid wordt geboden om gratis het grof huishoudelijk afval in te leveren op centrale plekken in elke Hilversumse wijk?

Antwoord: Wij beoordelen het fenomeen opruimdag als iets sympathieks, maar wij kiezen voor een, in deze RIB geschetste, fundamentele aanpak. De toegenomen hoeveelheid grof huishoudelijk afval in de openbare ruimte van Hilversum is een probleem waar een structurele aanpak voor nodig is. Een opruimdag zullen we daarom niet samen met de GAD gaan onderzoeken.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n): n.v.t.

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder "Vergaderstukken", B en W-vergadering van 3 september 2024.